FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT

(andra avdelningen i utökad sammansättning)

den 20 november 1997 *

I mål T-85/97,

Interprovinciale des fédérations d'hôteliers, restaurateurs, cafetiers et entreprises assimilées de Wallonie ASBL (Féd. Horeca-Wallonie), förening bildad enligt belgisk rätt, Namur (Belgien), företrätt av advokaterna Gilles Bounéou, Luxemburg, Jean Materne och Alain Bernard, Liège, delgivningsadress: advokatbyrån Gilles Bounéou, 15, avenue du Bois, Luxemburg,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiske rådgivaren Gérard Rozet, i egenskap av ombud, delgivningsadress: rättstjänsten, Carlos Gómez de la Cruz, Centre Wagner, Kirchberg, Luxemburg,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

angående en talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut, riktat till Konungariket Belgien genom skrivelse SG(96) D/8253 av den 24 september 1996, att inte invända mot att regionen Vallonien tillämpar ett förslag till dekret om social turism,

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

sammansatt av ordföranden A. Kalogeropoulos, samt domarna C. P. Briët, C. W. Bellamy, A. Potocki och J. Pirrung,

justitiesekreterare: H. Jung,

följande

Beslut

Bakgrunden till tvisten

1 Sökanden, Interprovinciale des fédérations d'hôteliers, restaurateurs, cafetiers et entreprises assimilées de Wallonie ASBL, är en förening utan vinstgivande ändamål som är bildad enligt belgisk rätt och som i det geografiska området för de franskspråkiga och tyskspråkiga kulturgemenskaperna i Belgien förenar yrkesorganisationerna för hotellägare, restaurangägare, caféägare och liknande företag, som finns uppräknade i punkt 2.01 i dess stadgar, samt de fysiska och juridiska personer som är berörda av det föremål för föreningens verksamhet som anges i dess stadgar.

2 Sökanden delgav genom skrivelse av den 7 april 1995 kommissionen en kopia av en skrivelse som den hade sänt den 3 april 1995 till ministerpresidenten för regionen Vallonien, i vilken den bland annat kritiserade det stödsystem som hade skapats till förmån för verksamhet avseende social turism genom regionen Valloniens verkställande organs förslag till dekret om social turism (nedan kallat förslag till dekret), avsett att ersätta den kungliga kungörelsen av den 23 januari 1951, ändrad genom den kungliga kungörelsen av den 2 mars 1956, om fördelningen av stöd avsett att befrämja semester för arbetare och populärturism.

3 Kommissionen meddelade genom skrivelse av den 21 juni 1995 att den hade mottagit sökandens skrivelse av den 7 april 1995 och underrättade den om att generaldirektoratet för konkurrens, efter kontakt med de belgiska myndigheterna för erhållande av samtliga uppgifter som var nödvändiga för kommissionens bedömning av om ifrågavarande förslag till dekret var förenligt med den gemensamma marknaden, skulle hålla den underrättad om hur förfarandet förlöpte.

4 Förslaget till dekret delgavs kommissionen formellt genom ett meddelande från Konungariket Belgiens ständiga representation av den 4 oktober 1995. Ytterligare uppgifter lämnades av de belgiska myndigheterna under ett möte den 30 januari 1996, samt genom meddelanden som inkom till kommissionen den 22 mars och den 12 juni 1996.

5 I beslut i skrivelse SG(96) D/8253 av den 24 september 1996, riktat till Konungariket Belgiens utrikesminister, uttalade kommissionen, i slutet av den inledande fasen av prövningen av statligt stöd enligt artikel 93.3 i EG-fördraget, att "det stöd som avses i förslag till dekret för regionen Vallonien kan undantas enligt artikel 92.3 c i EG-fördraget, då det bidrar till att utveckla en verksamhet som är av visst intresse för gemenskapen och då det inte ändrar handelsvillkoren på ett sätt som strider mot det gemensamma intresset".

6 Detta beslut delgavs sökanden genom skrivelse av den 30 januari 1997.

7 Sökandens advokater begärde genom skrivelse av den 12 mars 1997 att kommissionen skulle bekräfta att "de sifferuppgifter som omnämns [i skrivelse av den 24 september 1996], i synnerhet på sidorna 3 och 4, endast härrörde från regionen Vallonien", för att möjliggöra för deras klient att "kontrollera att [kommissionens uppgifter] som låg till grund för ett för den så viktigt beslut var objektiva". De bad kommissionen att "vidta nödvändiga åtgärder snarast", med angivande av att den tidsfrist för att väcka talan som föreskrivs i artikel 173 femte stycket i fördraget "[hade] börjat löpa den 31 januari 1997".

8 Kommissionen svarade sökandens advokater genom skrivelse av den 24 mars 1997, i vilken den bekräftade att sifferuppgifterna som hade återgivits i beslutet av den 24 september 1996 hade lämnats av de belgiska myndigheterna. Den lämnade följande förtydligande:

"Dessa uppgifter har delgivits kommissionen inom ramen för det samarbete som har ålagts medlemsstaterna genom bestämmelserna i artikel 5 i EG-fördraget enligt vilka dessa skall underlätta för kommissionen att utföra sina uppgifter. Då detaljerade och trovärdiga uppgifter har ingivits till kommissionen av den berörda medlemsstatens behöriga myndigheter och då de inte står i strid med de uppgifter som sökandena har ingivit, finns det inte någon anledning för kommissionen att betvivla dessas riktighet och att den berörda medlemsstaten har handlat på ett korrekt sätt".

Förfarande och parternas yrkanden

9 Sökanden väckte förevarande talan genom ansökan daterad den 3 april 1997 som registrerades vid kansliet samma dag, i vilken den har yrkat att förstainstansrätten skall

— i första hand ogiltigförklara kommissionens beslut i skrivelsen av den 24 september 1996 riktat till Konungariket Belgien och förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna, eller

— alternativt "fastställa att förslaget till dekret som kommissionen i ovannämnda beslut felaktigt ansåg var förenligt med den gemensamma marknaden endast kunde vara det under förutsättning att det villkor som omnämns i det näst sista stycket i de skäl" som har åberopats, var uppfyllt, det vill säga "i den mån det i förslaget föreskrivs att de godkända föreningarna som bedriver verksamhet för social turism och som riktar sig till kunder som inte omfattas av social turism (och den definition som förekommer i föreningens stadgar vad avser de personer som omfattas av föremålet för föreningens verksamhet) vid ytterligare affärsverksamhet skall ha priser (som varje ideell förening) som inte understiger det genomsnittspris som hotell- och restaurangägare tar ut i en motsvarande kategori inom den privata sektorn för samma slag av tjänster".

10 Eftersom det i talan inte angavs mot vilken part den var riktad, vilket är ett krav enligt artikel 44.1 b i förstainstansrättens rättegångsregler, preciserade sökandens advokat genom telefax till kansliet av den 3 april 1997 att talan var riktad mot kommissionen.

11 Svaranden inlämnade den 5 maj 1997 till kansliet en begäran enligt artikel 114 i rättegångsreglerna i vilken den yrkade att förstainstansrätten skall

— förklara att förevarande talan inte kan tas upp till sakprövning

— förplikta sökanden att ersätta rättegångskostnaderna.

12 Sökanden har i sitt yttrande, som inlämnades till kansliet den 11 juni 1997, angående denna begäran yrkat att förstainstansrätten skall förklara att talan kan tas upp till sakprövning.

Huruvida talan kan tas upp till sakprövning

13 I artikel 114 i rättegångsreglerna föreskrivs att om en part begär att rätten skall meddela beslut i fråga om rättegångshinder utan att pröva själva sakfrågan, skall det ske genom särskild handling. Förstainstansrätten kan besluta att det saknas anledning att inleda det muntliga förfarandet och besluta i fråga om begäran genom motiverat beslut. Förstainstansrätten anser att den i detta fall har erhållit tillräckliga uppgifter genom handlingarna i målet och beslutar därför att det saknas anledning att fullfölja förfarandet.

14 Kommissionen har framställt tre grunder till stöd för sin invändning om rättegångshinder. Den första avser preskription, genom den andra grunden gör kommissionen gällande att ansökan inte uppfyller de formkrav som fastställs i artikel 19 första stycket i EG-stadgan för domstolen och i artikel 44.1 c i förstainstansrättens rättegångsregler och den tredje grunden, som endast avser andrahandsyrkandet, avser det förhållandet att förstainstansrätten saknar behörighet att utfärda föreläggande. Den första grunden skall prövas först.

Parternas argument

15 Vad avser frågan om preskription, har kommissionen gjort gällande att talan inte väcktes inom den tidsfrist om två månader som föreskrivs i artikel 173 femte stycket i fördraget. Eftersom sökanden erhöll kännedom om det omtvistade beslutet, som inte var riktat till denna, den 31 januari 1997, vilket har bekräftats av sökandens rådgivare i skrivelse av den 12 mars 1997 till kommissionen, löpte denna tidsfrist om två månader ut den 31 mars samma år. Med hänsyn emellertid till den förlängning av tidsfrister med hänsyn till avstånd som enligt artikel 102.2 i förstainstansrättens rättegångsregler är två dagar för personer bosatta i Belgien, löpte tidsfristen för att väcka talan i detta fall ut vid midnatt den 2 april 1997. Talan, som är daterad den 3 april 1997, inkom till och registrerades emellertid vid förstainstansrättens kansli den 3 april 1997.

16 Kommissionen har tillagt att förlängningen med hänsyn till avstånd endast utgör en utsträckning av den tidsfrist för att väcka talan som har fastställts i fördraget, på så sätt att den särskilda bestämmelsen i artikel 101.2 i förstainstansrättens rättegångsregler i vilken det föreskrivs att om fristen löper ut på en lördag, söndag eller lagstadgad helgdag skall den förlängas till utgången av närmast följande arbetsdag, endast skall tillämpas då tidsfristen i sin helhet löper ut (den tidsfrist för att väcka talan som är fastställd i fördraget förlängd med hänsyn till avstånd) och inte en första gång då den tidsfrist för att väcka talan som fastställs i fördraget löper ut och sedan i förekommande fall ännu en gång då tidsfristen avseende förlängning med hänsyn till avstånd löper ut.

17 Sökanden, som uttryckligen har bekräftat att denna erhöll kännedom om det omtvistade beslutet den 31 januari 1997, har hävdat att tidsfristen för att väcka talan inte överskridits. Enligt sökanden löpte tidsfristen om två månader ut vid midnatt den 31 mars 1997. Då denna dag var en lagstadgad helgdag (annandag påsk), sköts enligt artikel 101.2 i rättegångsreglerna emellertid tidsfristens utgång fram till den 1 april 1997. Tidsfristen löpte med tillägg för de två dagarnas förlängning med hänsyn till avstånd ut vid midnatt den 3 april 1997 och talan kan således tas upp till sakprövning.

18 Sökanden anser att det enligt såväl tanken bakom som lydelsen av de ifrågavarande bestämmelserna i rättegångsreglerna krävs att tidsfristen rörande förfarandet och tidsfristen genom vilken avståndet beaktas skall betraktas som två skilda tidsfrister som var och en, i förekommande fall kumulativt, kan förlängas till närmast följande arbetsdag om fristen löper ut på en lördag, söndag eller lagstadgad helgdag.

19 Sökanden har gjort gällande att då tidsfristen med hänsyn till avstånd i princip är avsedd att göra det möjligt för sökanden att befordra sin ansökan till kansliet via postgång, vilket den inte kan under en helgdag, skall förlängningen av tidsfristen för att väcka talan med hänsyn till avstånd inte förkortas med en dag som inte kan utnyttjas för denna befordran.

20 Sökanden har även påpekat att om det inte hade föreskrivits någon förlängning av fristen med hänsyn till avstånd i rättegångsreglerna, skulle den sista dagen för att väcka talan i detta fall ha varit tisdagen den 1 april 1997. Det förhållandet att en extra tidsfrist om två dagar har införts med hänsyn till avstånd kan inte hindra denna förlängning, utan sökanden skall kunna dra fördel av detta.

21 Sökanden har för övrigt påpekat att bestämmelsen i artikel 101.2 i rättegångsreglerna om förlängning av fristen till utgången av närmast följande arbetsdag då den löper ut på en lördag, söndag eller lagstadgad helgdag skall tillämpas med avseende på varje tidsfrist som anges i artikel 101.1 och således på varje tidsfrist rörande förfarandet som "föreskrivs i dessa ... rättegångsregler". De frister som rör avstånd föreskrivs i artikel 102.2 i dessa rättegångsregler. Det följer med nödvändighet att bestämmelsen i artikel 101.2 i rättegångsreglerna även kan tillämpas på dessa frister.

Förstainstansrättens bedömning

22 Enligt artikel 173 femte stycket i fördraget skall talan väckas inom två månader från den dag då åtgärden offentliggjordes eller delgavs klaganden eller, om så inte skett, från den dag då denne fick kännedom om åtgärden, allt efter omständigheterna.

23 Det framgår av artikel 101.1 i förstainstansrättens rättegångsregler att denna frist om två månader skall beräknas genom att den dag då händelsen från vilken fristen skall räknas inträffade inte skall inräknas och att fristen löper ut vid utgången av den dag i fristens sista månad som infaller det datum då händelsen från vilken fristen skall räknas inträffade. I artikel 101.2 i rättegångsreglerna anges att "[o]m fristen löper ut på en lördag, söndag eller lagstadgad helgdag skall den förlängas till utgången av närmast följande arbetsdag".

24 Denna bestämmelse kompletteras av artikel 102.2 i rättegångsreglerna, enligt vilken domstolens beslut om förlängning av tidsfrister med hänsyn till avstånd, vilket har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, gäller även för förstainstansrätten. I domstolens beslut i fråga om tidsfrister med hänsyn till avstånd, vilket utgör bilaga II till rättegångsreglerna, föreskrivs att tidsfristerna rörande förfarande förlängs med hänsyn till avstånd med två dagar för Konungariket Belgien.

25 Som domstolen har påpekat i beslut av den 15 maj 1991 i mål C-122/90, Emsland-Stärke mot kommissionen (inte publicerat i rättsfallssamlingen, punkt 9) är artikel 80.2 i domstolens rättegångsregler, vilken motsvaras av artikel 101.2 i förstainstansrättens rättegångsregler, vilken endast avser de fall då fristen löper ut på en lördag, söndag eller lagstadgad helgdag, endast tillämplig då hela tidsfristen, däri inbegripet tidsfristen med hänsyn till avstånd, löper ut på en lördag, söndag eller lagstadgad helgdag (se även förstainstansrättens dom av den 6 april 1995 i de förenade målen T-80/89, T-81/89, T-83/89, T-87/89, T-88/89, T-90/89, T-93/89, T-95/89, T-97/89, T-99/89, T-100/89, T-101/89, T-103/89, T-105/89, T-107/89 och T-112/89, BASF m. fl. mot kommissionen, REG 1995, s. II-729, punkt 62).

26 Tidsfristen med hänsyn till avstånd skall inte anses som en tidsfrist som är skild från tidsfristen rörande förfarande, utan som en förlängning av denna, såsom domstolen uttryckligen har angivit i sitt ovannämnda beslut om tidsfrister med hänsyn till avstånd, enligt vilket "frister rörande förfarande förlängs med hänsyn till avstånd enligt följande ...".

27 Av detta följer att med beaktande av den tidsfrist med hänsyn till avstånd om två dagar som sökanden kunde tillgodoräkna sig löpte tidsfristen för att väcka talan i förevarande fall ut vid midnatt den 2 april 1997.

28 Sökanden har för övrigt varken visat eller ens åberopat någon oförmodad händelse eller force majeure som skulle ha gjort det möjligt för förstainstansrätten att göra undantag från ifrågavarande tidsfrist med stöd av artikel 42 andra stycket i domstolens stadga, som är tillämplig på förfaranden vid förstainstansrätten enligt artikel 46 i nämnda stadga.

29 Det följer av vad som ovan anförts att talan skall avvisas utan att det är nödvändigt att ta ställning till de övriga grunder för avvisning som kommissionen har framställt.

Rättegångskostnader

30 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Eftersom sökanden har tappat målet skall denna med bifall till kommissionens yrkande förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder fattar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN
(andra avdelningen i utökad sammansättning)

följande beslut:

1) Talan avvisas.

2) Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.

Luxemburg den 20 november 1997

H. Jung

Justitiesekreterare

A. Kalogeropoulos

Ordförande